Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 48. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 3-го БЕРЕЗНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 3, 1978 No. 48. VOL. LXXXV.

В КАНАДІ ВІДБУДЕТЬСЯ МІЖКРАЙОВА ПЛАСТОВА ЗУСТРІЧ

Ню Йорк (О. Ю.). — Щоп'ять років Пласт влаштовує великі зустрічі свого членства, головно юнацтва, напереміну — то в Канаді, то в ЗСА. Спочатку це були зустрічі пластової молоді із ЗСА й Канади, але в останній пластовій зустрічі 1972 року на „Вовчій Тропі" в ЗСА взяли участь і пластуни з Австралії (велика група), Німеччини, Англії та Арґентини.

Від 4 до 18 серпня ц. р. відбудеться чергова Міжкрайова Пластова Зустріч — цим разом в Канаді, в провінції Альберта, біля Едмонтону. Цьогорічна зустріч буде у зовсім іншій формі як всі дотеперішні. На місце Зустрічі вибрано околицю Едмонтону в Альберті, яка є тереном найбільшого скупчення українського поселення. Альберта в Канаді є для українців тим, чим для французів є Квебек. У цій провінції Канади українці творять поважну політичну, економічну і наукову силу, в школах другою мовою є мова українська, українці численно заступлені в провінційнім і міських леґіслятурах, в провінції цій є багато українських підприємців, професіоналістів. На університетах — велике число викладачів — українці, а українознавчі предмети — нарівні з другими дисциплінами.

В Альберті українська молодь матиме змогу запізнатись з українськими поселенцями третього і четвертого покоління, яке вдержало свою мову і свою національну українську ідентичність.

Програма Зустрічі складається із трьох частин: перший тиждень — таборування, яке включає відвідини українських поселень в Едмонтоні і околиці, участь, як глядачі, у „Комонвелт Ґеймс" (рід Олімпіяди), на які вже закуплено тисячу квитків; другий тиждень - таборування і мандрівки по чудових Скелистих горах.

Пластові зустрічі трапляються в житті юнака-юначки переважно тільки один раз, бо відбуваються що 5 чи 6 років, а юнакування — це вік від 11—17 року життя. Тому і юнацтво, а головно батьки повинні бути цього свідомі і подбати щоби скористати з цієї рідкісної, незвичайно цікавої і корисної пластової Зустрічі.

Зголошуватись треба у місцевих станицях до 30-го березня. Пласт надіється, що укранська громада допоможе потребуючій молоді фінансовою підтримкою.

В Денвері створено Комітет Оборони Прав Людини в Україні

Денвер, Коло. (Богдан Винар). — 13-го лютого ц.р., у приміщеннях Української Наукової Фундації відбулися основуючі збори для створення Комітету Оборони Прав Людини в Україні. Учась у зборах взяло біля 30 осіб і після обговорення коротких доповідей Богдана Винара та Ксені Одежинськії про сучасну ситуацію в Україні вирішено створити Комітет, як автономну одиницю УНФ. До складу Управи ввійшли Іван Стебельський — голова, Ждана Федущак — заступник і Одарка Фіґлюс — секретар. Членами Управи є також Богдан Винар та Ксеня Одежинська, яка працюючи в УНФ виконуватиме функції екзекутивного директора та провадитиме потрібне діловодство. На цьому місці хочемо коротко подати загальний плян праці Комітету, що його очевидно треба буде модифікувати у залежності від назріваючих подій та набутого досвіду праці.

В першу чергу вирішено збільшити членство Комітету не-українцями, зокрема представниками американського політичного світу. У тому відношенні будуть використані приватні контакти української громади і слід сподіватись, що членство Денверської групи значно зросте. Опрацювання статуту саме завершується і він відкриває двері кожному хто зацікавлений в активній праці для оборони політичних в'язнів і дисидентів в Україні, без уваги на їх національну приналежність, чи навіть місце перебування.

Діяльність Комітету проходитиме у різних площинах. Найважливішою справою є очевидно конкретна акція для оборони політв'язнів і дисидентів. Якщо йдеться про окремих людей, то корисною є акція відомої організації „Амнесті Інтернешинал". Саме і вирішено скористати з досвіду цієї організації і започатку-

(Закінчення на ст. 4-ій)

СУСТА ЗАПОВІДАЄ РАДУ

СУСТА — Союз Українських Студентських Товариств Америки, влаштовує Раду Президентів Студентських Громад, 3, 4, і 5-го лютого в Менор Джуніор коледжі в Дженкінтавні, Па. Метою Ради є дискусія між Управою і головами Студентських Громад на тему проблем українського організованого студентства, плянів на майбутнє та співпраці.

25-ий Відділ УНС пожертвував 750.00 дол. на народні цілі

Джерзі Сити. Один Відділ Українського Народного Союзу, цим разом 25-ий, що існує при „Свободі", мабуть міг би своєю жертвенністю на народні цілі змагатись навіть з деякими крайовими організаціями, як це недвозначно свідчить пожертва 750.00 долярів з каси цього Відділу на народні, виховні і харитативні цілі, яку схвалили загальні збори цього Відділу УНС минулого вівтірка, 28-го лютого.

Пані Квітка Стецюк, секретарка 25-го Відділу УНС

Збори відбулися в приміщеннях „Свободи", при якій цей Відділ існує, і в першу чергу відмітили 85-річчя цього офіціяльного органу УНСоюзу, пожертвувавши на пресовий фонд 100.00 долярів. Пожертви в такій самій 100.00- доляровій сумі схвалено для Патріяршого Фонду, Українського Православного Семінарія св. Софії в Бавнд Бруку, для Українського Наукового Інституту в Гарварді і для Українського Вільного Університету в Мюнхені. По 50.00 дол. пожертвувано на працю Українського Інформаційного Бюра УККА у Вашінґтоні, на акцію ТУСМ в обороні Юрія Шихевича, на працю Комітету Оборони Валентина Мороза у Філядельфії, на

(Закінчення на ст. 3-ій)

Китайська армія не є готова до інвазії на Тайван — твердять західні військовики

Вашінгтон. — Деякі американські військові спеціялісти і аналітики твердять, що армія Китайської Народної Республіки не є готова до інвазії на Тайван і що виступ на 5-му Крайовому Народному Конгресі голови Комуністичної партії Китаю Гуа Куофенга, в якому він закликав китайських військовиків поробити усі приготування для „визволення" острова, треба вважати пропагандивним потягненням, завданням якого є заставити Вашінгтон до зірвання з урядом Тайвану усіх дипломатичних і військових зв'язків. Навіть деякі високі старшини китайської армії в розмові з західніми кореспондентами висловили думку, що така операція не була б легка з огляду на існуючу міжнародну ситуацію. Китайці, очевидно, не згадують, що тайванський уряд розпоряджає великою, добре озброєною армією, яка у випадку інвазії могла б ставити ефективний опір комуністичним частинам. На Заході панує загальне переконання, що КНР не розпоряджає ще достатніми частинами, які могли б перевести успішно інвазію на Тайван. Приклад Кореї доказує, що китайці дуже часто користуються в акціях великими військовими одиницями, які мали б заступити новочасну зброю. Така тактика, на думку західніх знавців, могла б спричинити необраховані втрати для Китаю у випадку інвазії на Тайван, армія якого є завжди напоготові зустріти ворога. Перед висадкою на Тайван китайські війська мусіли б усунути оборонні кріпості на островах Кімой і Матсу, які вважаються за одні з найкращих у світі, і, як це висловився один з японських генералів, є „незборимими твердинями". Міжнародний Інститут для стратегічних студій в Лондоні твердить, що на острові Кімой перебуває 60.000, а на Матсу 20.000 вояків Національного Китаю, а самі острови забезпечені наймодернішою ракетною зброєю і летунством. Сам Тайван віддалений від материка на 100 миль і тому його здобуття без великих морських одиниць і летунства не мислиме. Крім того, армія Тайвану розпоряджає модернішим летунством, яке стоїть на третьому місці у світі. А втім, Китайська Народна Республіка навряд чи захотіла б, не мавши певности щодо перемоги, тратити престиж у світі, чи „визволяти" Тайван при допомозі атомової зброї і здобути попіл та зруйноване поле.

СССР не порушував договорів щодо обмеження зброї

Вашінгтон. — Уряд президента Джіммі Картера у вівторок, 28-го лютого, оприлюднив звіт, в якому твердить, що Совєтський Союз не порушував договору з 1972-го року щодо обмеження стратегічної атомової зброї, не зважаючи на те, що деякі американські військовики та визначні цивільні особи, між ними колишній секретар оборони Мелвин Р. Лерд, твердять, що Москва таки порушувала цей договір, як теж домовлення відносно оборонної зброї.

Звіт зазначує, що уряд ЗСА ні разу не вносив формального протесту до совєтських властей, але признає, що від 1972-го року було вісім випадків, коли „діяльність Совєтського Союзу була дещо неясна''. Проте, коли американські чинники звернулися до Москви „за вияснениям'', то або одержали „задовільну відповідь", або совєтські чинники „припинили ту діяльність" — сказано в звіті.

Оприлюднений звіт — це перша формальна відповідь американського уряду на закиди, що Совєтський Союз не додержується договорів з 1972-го року. Кілька днів раніше речники Білого Дому і Департаменту оборони твердили, що Америка спроможна „переловити майже всі можливі порушення нових договорів Совєтським Союзом", але признали, що деякі порушення таки можуть „пройти незапримеченими".

Коментатори вказують, що уряд президента Картера вівтірковим і минулотижневим звітами старається зменшити опозицію, яка існує в Конгресі до підписання нового договору з Совєтським Союзом, як теж опозицію серед військовиків та американського загалу.

Картер пропонує збільшити допомогу шкільництву

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер у вівторок, 28-го лютого, закликав Конгрес збільшити федеральну допомогу шкільництву на 24 відсотки, в порівнянні з дотеперішньою допомогою, тобто призначити на ту ціль 12,9 більйона долярів на бюджетовий 1979-ий рік, який розпочинається 1-го жовтня ц. р.

Передаючи своє послання Конгресові, президент Картер підкреслив, що 6.9 більйона долярів із згаданої суми має піти на допомогу початковим і середнім школам, 5.2 більйона — на вищу освіту, а решта на спеціяльні програми. У присутності віцепрезидента Волтера Мондейла та Джозефа Каліфана, секретаря здоров'я, освіти та суспільної опіки, Президент заявив представникам преси, що країна мусить знову наголошувати „підставові знання", тобто, читання, писання і рахунки, бо вони конечні для теперішних учнів, щоб в майбутньому вони могли „задовільно функціонувати в дуже складному суспільстві". З уваги на це, запропоновані Білим Домом фонди на допомогу шкільництві мають на меті запевнити, що читання, писання і рахунки стануть знову центром уваги початкового і середнього шкільництва ЗСА — сказав президент Картер.

Він також заявив, що далі підтримує ідею створити окремий Департамент освіти, як це робив під час виборчої кампанії, але признав, що в Конгресі існує поважна опозиція проти цієї пропозиції.

Щодо федеральної допомоги приватним парафіяльним школам, то Президент вважає, що вони є „важливою частиною різноманітної навчальної системи Америки'' і тому він та його уряд переконані, що ті школи повинні одержати всю можливу допомогу, але тільки таку, яка не суперечила б Конституції ЗСА. Він підкреслив, що не підтримуватиме пропозиції, щоб родини, діти яких ходять до приватних парафіяльних шкіл, одержували податкові кредити-полегші, бо вважає, що це противилося б постановам Конституції щодо відмежування держави і релігії.

ЗАХІДНІ КРАЇНИ ЗАПРОПОНУВАЛИ НОВИЙ ПРОЄКТ ЗАКЛЮЧНОГО ДОКУМЕНТУ В БЕОҐРАДІ

Београд, Югославія. — Ройтер інформує, що західні держави, особливо европейські — члени Північно-Атлантійського Оборонного Союзу і Европейського Економічного Ринку, внесли у вівторок, 28-го лютого ц. р., новий проєкт заключного документу, тим разом в дуже скороченій формі, щоб тільки якось формально закінчити другу фазу Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва, яка триває в Београді вже повних 17 тижнів. В новому проєкті тільки дуже загальниково згадується оборону людських прав в цілому світі і майже нічого не говориться про інші гуманітарні справи, які входять до „Третього кошика" Гельсінкської угоди. Данія, яка була внескодавцем цього проєкту, надіється, що цей документ знайде схвалення багатьох делеґацій, хоч з-посеред тих „багатьох" не згадується делеґацій з Совєтського Союзу та інших комуністичних держав, які досі правом вета відкидали усі західні пропозиції кінцевого комунікату. Загально на Конференції панує переконання, що жадний документ, який наголошуватиме боротьбу за права людини, навіть без назви Совєтського Союзу, не може бути прийнятий, бо він зустрінеться з опором комуністичних делеґацій. Один із західніх дипломатів в Београді заявив, що „в ситуації комплетного іґнорування західніх пропозицій Совєтським Союзом, ми фактично вже втратили надію на прийняття обширного й добре опрацьованого заключного документу, який віддзеркалював би працю Европейської Конференції і нав'язував би до Гельсінкських нарад з 1975 року. Виглядає, що коротка форма документу, яка говорила б про закінчення нарад, є одиноким виходом з положення". Данський проєкт має тільки дві сторінки машинопису і нічого безпосередньо не згадує про людські права ані в СССР, ані в інших країнах світу.

Християнські демократи в Італії знову відкинули пропозицію комуністів

Рим, Італія. — Центральний Комітет Християнсько-демократичної партії Італії повновно відкинув у вівторок, 28-го лютого ц. р., пропозицію Комуністичної партії про тісну співпрацю і відмовився підписати умову, на підставі якої Комуністична партія стала б формально урядовою партією, але без участи в кабінеті. В заміну комуністи обіцяють піддержати християнських демократів в парляменті і голосувати за урядовими проєктами та залишенням на пості прем'єр-міністра Джуліо Андреотті, якого, з огляду на його ліберальні погляди, піддержує тепер комуністична преса. На підставі італійської державної системи ця процедура надання Комуністичній партії статусу „урядової партії'' є дозволена, але тоді уряд мусить консультуватися в усіх справах з керівництвом „урядової партії'' і обговорювати з ним усі аспекти закордонної і внутрішньої політики. Таким чином, згідно з оцінкою політичних спостерігачів, комуністи зробили б ще один крок вперед до перебрання влади в Італії. В часі дводенних дебат християнсько-демократичних парляментаристів учасники не дійшли до погодження у цій справі. Навіть дуже помірковані провідні члени Християнсько-демократичної партії, як наприклад, предсідник партії і колишній прем'єр-міністер Альдо Моро, вважають, що під теперішню пору демократичні партії не можуть підписати такої умови з комуністами, бо це грозило б розбиттям Християнсько-демократичної партії і шкодило б інтересам держави. Все, що сьогодні можно пропонувати комуністам, — заявив Альдо Моро, — це дружню співпрацю на форумі парляменту. Однак ця пропозиція „тісної співпраці'' вже була раніше відкинена керівниками Комуністичної партії і критикована генеральним секретарем Компартії Енріком Берлінґуером. Альдо Моро, вияснюючи ситуацію кореспондентам заявив, що в принципі Християнсько-демократична партія є антикомуністичною, а підписання такої умови з комуністами означало б відступлення від принципів і традиційного демократизму. На перебіг нарад представників Християнсько-демократичної партії сильно впливала фракція правих членів партії, яка від січня ц. р. повела велику кампанію проти тих членів партії, які схилялись до переговорів з комуністами. Великий вплив на делеґатів мав також Джузеппе Бартоломеі, голова більшости в парляменті, який звертав увагу на шкідливість співпраці з Комуністичною партією і цитував слова президента ЗСА Джіммі Картера з січня ц. р., у яких він виявляє своє застереження і побоювання щодо участи комуністів в італійському кабінеті, бо Італія являється ключовим членом НАТО і Европейського Економічного Ринку.

Передбачають сповільнення в економіці

Вашінгтон. — Департамент торгівлі інформує, що урядові вказівники, тобто цілий ряд статистичних даних, які вказують на майбутній розвиток країни, впали на 1.9 відсотка протягом січня, що представляє собою найбільший спад за останніх три роки, тобто від січня 1975-го року.

Хоча секретар торгівлі Хуаніта Крепс пояснювала таке драстичне погіршення економічних вказівників тим, що протягом січня майже в усіх частинах Америки панували сніговії, або зливні дощеві бурі, що спричинили сповільнення в продукції багатьох фірм, то економісти з приватного сектора твердять, що не тільки погода, але й інші фактори, наприклад, великий дефіцит в міжнародній торгівлі ЗСА, також мали значний вплив на спад економічних вказівників.

Секретар Крепс і ряд урядових економістів, як теж спеціялісти з приватного сектора погоджуються, що економічну ситуацію може ще більше погіршити страйк вуглекопів, який вже триває майже 90 днів.

В Римі відзначено ювілейні річниці Патріярха Йосифа

Рим. (В. М.). — Тут відбулися скромно, але гідно ювілейні відзначення 86-их роковин народження та 15-ліття звільнення з совєтської неволі Блаженнішого Патріярха Йосифа. Особисто Патріярх відзначив свої уродини Літургією в сам день, а саме 17 лютого в каплиці своєї ватиканської резиденції, а опісля відбувся святочний обід для близьких співробітників та запрошених гостей. Ювілята вітав від мирян д-р П. Зелений в імені Українського Патріярхального Світового Об'єднання, а канцлер Їх Блаженства, о. д-р Іван Дацко, передав йому великий том „Богословія'' за 1977 рік, присвячений ювілеям Патріярха. В томі поміщено ряд цінних розвідок і статтей, серед яких слід відзначити довшу студію о. д-р Івана Гриньоха з інтерпретацією послання Патріярха Йосифа „про поєднання в Христі''.

Блаженніший Патріярх Йосиф

В неділю, 19-го лютого, в соборі Святої Софії та в приміщеннях Українського Католицького Університету відбулися публічні святкування. Патріярх разом із своїми двома митратами з Колеґії Св. Софії й УКУ та десятьма священиками правив Архиєрейську Літургію. Слово-проповідь виголосив настоятель Уставу Студитів о. д-р Любомир Гузар. В соборі було понад 150 богомольців, крім української римської громади, головно семінаристів і монахинь, були ще гості з Німеччини, Бельгії, Англії і Америки, а також із Східньої Европи.

Після Літургії проведено сесію УКУ, в програму якої входило слово-відкриття проректора о. д-р Івана Музички та доповідь проф. Леоніда Рудницького з Філядельфії на тему: „Образ Патріярха в літературі''.

На святочному обіді зібралося коло сорока гостей. Ювілята вітали приїжджі делегати. Крім д-р Зеленого, говорили ще: інж. Т. Кудлик з Англії, д-р Василь Маркусь (Чікаго), д-р Л. Рудницький (Філядельфія), інж. Євген Гарабач (Мюнхен). При цьому окремі гості передали ще й письмові привітання та дарунки.

З різних країн та від багатьох особистостей прибуло багато письмових привітів.

З нагоди цих святкувань представники патріярхальних організацій з різних країн, як також Священичого Товариства св. Андрея та Богословського Наукового Товариства відбули спільні наради.

УЧИТЕЛЬ З ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ ПРОСИТЬ ПРО ДОЗВІЛ ЕМІҐРУВАТИ ДО АНГЛІЇ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Серед одержаних з України документів самвидаву знаходиться „Третє прохання" до Президії Верховної Ради СССР від Василя Стрільцева, датоване 21 жовтня 1977 року.

Стрільців, колишній політв'язень, прохає дозволу на еміґрацію до Англії. Як відомо, Стрільців недавно став членом Української громадської групи для приняння виконанню Гельсінкських угод.

Нижче друкуємо повний текст „Прохання" Стрільцева і його лист до британського посольства в Москві.

„Посилаючись на свою заяву від 14 вересня 1977 року про вимушене зречення радянського громадянства і на свої прохання від 19 вересня 1977 й в від 4 жовтня 1977 року про еміґрування, надіслані до Президії Верховної Ради СРСР, наполеглево прошу Вас дати мені дозвіл виїхати з Радянського Союзу.

Я народився 13 січня 1929 року в родині рільників-українців Степана й Юстини Стрільцевих, як наймолодший з-поміж їх двох синів і дочки в селі Загвіздя, поблизу міста Станиславова (нині Івано-Франківсь) у Західній Україні, якою тоді володіла Польща. В 1936-1944 роках я відвідував місцеву сільську школу і Станиславівську гімназію. Наприкінці 1944-го року, тобто коли мені було 15 років, працівники НКВД заарештували мене, а згодом воєнний трибунал військ НКВД Станиславської области засудив (насправді при відсутности складу злочину) за статтею 54 тодішнього Кримінального Кодексу Української РСР до 10 років позбавлення волі у виправно-трудових таборах. Близько двох перших років цього дивовижного строку мене, малолітнього, тримали у в'язницях і на пересильних пунктах Станиславова, Львова, Києва, Одеси. З осени 1946 року, коли я досягнув тюремного повноліття (що для в'язнів починається в 17 років), до осени 1954 року, тобто до кінця терміну необґрунтованого покарання, я перебував у таборах Норильського металургійного комбінату — в умовах суворого заполярного клімату, хронічного голодування і безпросвітньої праці, не раз заглядаючи смерті в очі. За 10 років у неволі я фактично виріс, утративши за той час матір і сестру, які ждали і не діждались мене.

В результаті скасування непередбаченого трибу-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Брежнєву повісили ще один орден

Москва. — Ройтер інформує, що генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Леонід І. Брежнєв одержав чергове відзначення, тим разом за його політичну і військову діяльність в часі Другої світової війни. На святочній церемонії Брежнєву вручено орден перемоги, високе військове відзначення, яким Москва нагороджує виїмково здібних і відважних маршалів та генералів Червоної армії, як також заприязнених альянтів. Орден перемоги за участь у Другій світовій війні між іншими одержали також головнокомандувач аліянтськими військами в Европі ген. Двайт Айзенгауер, пізніший президент ЗСА, і полевий маршал Великої Британії Монтгомері. Леонід Брежнєв, який вже має титул маршала Совєтського Союзу, служив в часі Другої світової війни політичним комісаром у 18-ій армії і закінчив війну в ранзі генерала.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holi days by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Беоґрадська нерозбериха

Учасники другої фази Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва, яка тепер добігає до кінця в Београді, борсаються в безконечних протиріччях над виготовленням кінцевого документу, який хоч сповидно завершив би 17-тижневі наради. Не зважаючи на великі початкові сподівання і віру в розв'язку багатьох міжнародних проблем, головно проблеми частинного роззброєння, скорочення військових частин в Центральній Европі, закінчиння переговорів про обмеження стратегічної зброї, зупинення гонки в оззброєнні обидвох військових союзів — НАТО і Варшавського Пакту, — серед представників 35-ох держав, офіційних учасників Конференції, панує дуже песимістична атмосфера. Вже ніхто з делеґатів не вірить в можливість узгіднення кінцевого комунікату, і кожний сумнівається в дальшу співпрацю, базовану на Гельсінкській угоді. Конференція, як відомо, мала закінчитися в кінці грудня, потім на початку лютого і тепер в Београді вже говорять про половину березня.

Безнадійність в нарадах помічалася вже тоді, коли голова американської делеґації, амбасадор Артур Ґолберг, перший раз підніс справу оборони прав людини в Совєтському Союзі й інших комуністичних державах, діючи згідно з духом і програмою офіційної політики ЗСА, сильно наголошуваної в початковій стадії президентом Джіммі Картером й іншими американськими офіційними політичними діячами та законодавцями. „На жаль, виходить, що дехто прибув сюди (до Београду) з іншими, протилежними намірами, з тугою за часами „холодної" і „психологічної" війни. Це можна сказати, зокрема, про главу делеґації Сполучених Штатів Артура Ґолберга", — писала совєтська преса на другий день після успішних виступів делеґації ЗСА, сильно піддержуваної делеґаціями Канади, европейських держав НАТО і багатьма невтральними державами, які на власній шкірі переносили безправства над людиною.

Тоді коли совєтська преса напаствувала амбасадора Ґолдберґа, закидаючи йому „втручання у внутрішні справи" Совєтського Союзу й інших комуністичних держав, повернення до „горезвісної імперіялістичної доктрини американської вийнятковости", „розпатякування у Београді справи оборони прав людини", - делеґати СССР і сателітних держав відкидали одну за одною західні пропозиції перегляду гуманітарних справ Гельсінкської угоди, які входять до „Третього кошика" Гельсінкських ухвал, а вкінці відкинули загально, користаючись правом вета, кількакратні проєкти кінцевого документу, що їх висували західні або невтральні держави, помимо того, що вони не дуже наголошували гуманітарних справ, зокрема справи оборони прав людини. Натомість Москва на протязі кількох тижнів висунула кілька своїх проєктів, які цілковито поминали гуманітарні справи. Кремлівські ватажки не бажають собі того, щоб Београдська Конференція уточнювала, нав'язуючи до Гельсінкської угоди, усі проблеми людських прав, з якими вони й так мають чимало клопоту, бо їх ефективно використовували дисидентські рухи в СССР, а зокрема групи нагляду за виконанням Гельсінкської угоди, які спонтанно постали в поодиноких республіках Совєтського Союзу.

Очевидно, що Захід свідомий того, що якщо він стоятиме твердо на принципах оборони прав людани, то Београдська Конференція може закінчитися фіяском, чого на Заході собі не бажають, бо на цьому потерпіла б політика детанту в загальному і в будучому не можна було б скликати подібної конференції для обміркування справ, пов'язаних з Гельсінкською угодою. Захід стоїть тепер перед вибором: скапітулювати перед комуністичним бльоком, що означало б відречення від принципів власної політики, або запропонувати свою версію заключного акту з підкресленням оборони прав людини і з усіма наслідками, які випливатимуть з цього. Покищо, Београдська нерозбериха триває.

Роман Рахманний

ВІЛЬНЕ СУСПІЛЬСТВО ЧИ ФАРМА КРОЛИКІВ

Прогнання 13-ох працівників совєтської дипломатичної служби з Канади сколихнуло кораблем громадської думки в цій країні, що від деякого часу плив безжурно на хвилях ілюзій та під подувом делянтського вітру по своєрідній скісній лінії — між Заходом і Сходом.

Але помилявся б той, хто думав би, що систему і мережу розвідувальної служби тов. Андропова у Канаді розірвано дощенту. На ділі, успішна операція самооборонної установи РСМП, королівських поліційних вершників, являє собою лише один фрагмент з боротьби у темряві проти наступальних дій могутньої великодержави.

А втім, це була операція проти спроб професійних шпигунів проникнути в нутро самооборонної установи, що, звичайно, має на оці різні інші спроби ворожого апарату супроти інших установ, організацій чи осіб. Не наша це ділянка, і не нам судити про вигляди перемоги чи невдачі на цьому таємному фронті.

Однак паралельно з цим фронтом суто розвідувального чи шпигунського характеру простягається широкий фронт боротьби за впливи на маси всього канадського суспільства і всіх складових його елементів різнонаціонального й культурного підґрунтя.

Об'єкт дезінформації

Поряд з іншими східньо-европейськими групами канадського населення, канадські українці являють собою об'єкт розкладової діяльности тих самих сил, що стоять за шпигунською роботою. Є підстави твердити, що ця розкладова робота в нутрі українсько-канадського суспільства досягла загрозливих розмірів навіть хоча успіхи ворога можуть бути ще незначні.

Велике число канадських громадян українського роду знаходиться сьогодні під моральним (чи неморальним) тиском совєтських чинників з різних мотивів. Одні мають свояків чи приятелів в Україні та прагнуть відвідати їх — уперше чи вдруге... Інші ведуть переписку зі своякми, посилають їм коштовні пакунки та лякаються за їхню долю... Навіть такі, що не утримують листовних чи інших зв'язків з близькими в Україні, нерідко попадаються під моральний тиск посланців з того боку.

Відомі будь-кому випадки, як ніби-туристи з України телефонують до такого канадця українського роду, передають привітання від родини чи свояків в Україні та й запрошують відвідати його чи її. Домовившися про це, „туристи" приносять несподіваний дарунок: магнітофонну стрічку з записом привіту від родичів в Україні, знімки, а то й пам'яткові сувеніри...

Зм'якшивши таким чином мешканця Канади, псевдо-туристи домовляються з ним чи з нею про майбутні зв'язки. Це може бути вимога якось співробітничати з професійними розвідувальниками, подавати дані про склад і силу українсько-канадських організацій, про суперництво і спори між ними, адреси окремих діячів українського роду тощо.

Найчастіше така зустріч паралізує дану людину та її родину, перетворює у кролика, що тремтить за долю своїх рідних в Україні. Той страх спричинює пасивність даної людини в українських громадських чи церковних справах. Декого страх спонукує завзято виступати проти „націоналістів", якнайчастіше говорити про „зберігання" української культури і водночас про „недоцільність" існування політичних партій чи навіть про шкідливість будь-якої української політичної акції.

Хто уважно спостерігає за українською пресою в Канаді, Америці, Франції, Англії та Австралії, той мусить помітити, що ті „кролики" час від часу висувають свої тривожні вушка і в українських національних газетах. Ще ніколи в українському еміґраційному середовищі не було так багато „миролюбців", „угодовців", аполітичних споживачів, як сьогодні.

Інженери душ

Їх продукують саме оті псевдо-туристи з України, що звуться всіляко: журналісти, письменники, діячі культури, бандуристки, „науковці", голови колгоспів чи інженери... Всі виконують завдану їм ролю т. зв. „інженерів душ", згідно з висловом Йосифа Сталіна. Своїми зв'язками вони ширять дезінформацію, впорскують у душі довірливих і зм'якшених громадян цієї демократії недовір'я в українські сили та передають немов по бездротному телефоні нові директиви, по чому і по кім вдаряти у даний час.

Ця словесна шептана пропаґанда органічно доповнює друковану пропаґанду, що її масово посилають з київської адреси товариства для зв'язків з українцями закордоном. Один із їхніх керівників чи не три роки тому чванився: — Ви навіть не всилі уявити собі того, що ми робимо, виробляємо!...

А казав він це на підтримку свого твердження, що, мовляв,

(Закінчення на ст. 4-ій)

О. Коротюков

КОРОТИЧ, ГНАТЮК ТА ІНШІ

А ще гіршая неправда,
Вічная скорбота...
(З народної пісні)

У перший рік мого перебування в ЗСА, в місті Мінеаполісі, пізно ввечері пролунав стукіт у мої двері. Відчинивши двері, я впізнав у запорошеній снігом постаті мого приятеля Василя Р.

— Цю руку, — сказав він з усміхом, простягаючи до мене руку, — сьогодні потиснув Гнатюк.

— Який Гнатюк? — запитав я.

— Я був на концерті Дмитра Гнатюка, — пояснив Василь. — Аж у Канаду їздив, щоб його, чорта, послухати.

— Як він тепер співає? — поцікавився я.

— Голос уже не той, що на платівках. Видно, що любить випити. Я з ним оцією рукою вітався.

— А чи варто з ним вітатися? — запитав я.

— Гнатюк — співак, людина мистецтва, — переконано відповів Василь. — Навіщо тут політика?

— Ви думаєте, що зараз в Україні люди мистецтва можуть стояти осторонь від політики?

— Людина співає...

— А чи він сам вибирає ті пісні, що їх співає?

— А чому б ні?

За ті понад 30 років, що минули з часу виїзду людей другої еміґрації, в Україні відбулося багато змін. Насильство над українським народом набрало хитріших, витонченіших форм. „Соціологи" й „психологи" в ЦК партії та КҐБ дуже уважно стежать за життям народу і вираховують, якою має бути доза національної самосвідомости в масах, щоб вони мали ілюзію того, що вони ще українці.

Хор ім. Верьовки, ансамбль П. Вірського, оперний театр ім. Т. Шевченка та інші мистецькі колективи — це тільки гарна декорація, тільки маскарад, що його партія дозволяє Україні за директивами Москви. Але за тими позірно українськими лаштунками не повинно бути нічого. Коріння, яке живить національне мистецтво, систематично нищиться. Я недавно звідти й знаю, що там діється.

— Чи знаєте ви, — запитав я Василя, — що Коротичі й Гнатюки перед тим, як їхати в Канаду чи ЗСА, не просто одержують інструктаж, а проходять спеціяльні курси в Москві?

— Чого ж їх там вчать?

— Їх інформують про те, які люди живуть на еміґрації, як з ними треба говорити. Що їх цікавить. Як треба відповідати на їх запитання. Що їм говорити про життя в Україні. Ось, наприклад, Коротич, бувши в ЗСА, казав декому: Не треба протестів. Ви цим погіршуєте становище і нам, і тим, хто в концтаборах. А деякі люди в еміґрації ліниві, жирні, й багатьом ці Коротичеві слова припали до серця.

— Справді, йому багато людей вірило. А правда, що Гнатюк — член уряду УССР?

— Він депутат Верховної ради УССР. А цю так звану раду призначає партія. Її в Україні ніхто не вибирає.

— Коли в Україні виголошували жорстокі вироки Морозові, Світличному, Сверстюкові та іншим, вони виголошувалися від імени цього фальшивого, ніби українського уряду, — кажу я далі.

— А може ж Гнатюк не має ніякого відношення до цих вироків? — тихо питає мене Василь.

— Гнатюк — член партkому театру ім. Шевченка, член обласного комітету партії кандидат у члени ЦК партії в Україні. А театр Гнатюка — шеф КҐБ УССР. Співаки випивають разом з каґебістами та співають для них.

— А ми після концерту питали Гнатюка про Дзюбу, про Світличного. Він сказав, що чує ці прізвища вперше.

Я сміюся з цієї неправди, уявляю собі зневажливий вираз Гнатюкового обличчя, підібгані губи, похитування головою. Я кажу Василеві:

— Невже ви думаєте, що совєтський режим присилає сюди своїх артистів, щоб зробити приємність еміґрантам? Для КҐБ немає злішого ворога, ніж ви. Так для чого ж вони присилають до вас Гнатюка, Коротича?

— Напевно хочуть, щоб ми думали, що на підсовєтській Україні квітне українська культура. Хіба, послухавши Гнатюка, схочеться йти на вулицю з плякатами?

Кивнувши головою, я віддаюся спогадам.

— Років 15 тому, на початку шістдесятих, хтось не розібрався в ситуації й видав постанову про організацію в Україні хорового товариства. Мовляв, співи відвернуть увагу людей від їх злигоднів. У Києві для цього товариства приділили будинок, призначили співака Козака на голову товариства. І люди заспівали, та ще й як! На кожній фабриці, в кожному колгоспі, в кожній школі — хоровий колектив. Хористи в українській одежі співали давніх народних пісень. Люди пригадували, що вони українці. Через п'ять років в Україні вже були десятки тисяч хорів. КҐБ переполошилося: „хорове товариство — розсадник націоналізму". Козакові оголосили догану по партійній лінії, а хори потихеньку ліквідували...

— Невже всі, що до нас приїжджають звідти, це вислужники й аґенти антинародного режиму? — запитав зі смутком Василь.

— Ні, не всі. Є серед них і чимало маленьких людей. Вірському я вірив і його танцювальний колектив любив. Але всі вони роблять те, що їм наказує режим. Я пам'ятаю, що коли

(Закінчення на ст. 3-ій)

Петро Стерчо

ПРЕЦІННА БІОГРАФІЯ

Професор Августин Штефан зробив велику прислугу українській історичній науці, написавши біографію о. монс. д-ра Августина Волошина, президента Карпатської України й батька карпато-українського національного відродження. Карпатський Дослідний Центр і видавництво „Пробоєм" видали цю біографію книжкою з багатьма унікальними ілюстраціями, в чепурній твердій оправі з вступним словом д-ра Степана Росохи, який і приготовив цю біографію до друку.

Книжка „АВГУСТИН ВОЛОШИН — ПРЕЗИДЕНТ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ" — це значно поширена, доповнена й зілюстрована розвідка, що її Августин Штефан публікував на сторінках „Свободи" в 1974 р. для відзначення 100-ліття народин „Батька Волошина", як Августина Волошина емоційно називали карпатські українці. Проєкт обгортки в монсеньйорських красках опрацювала Наталка Росоха-Дудиха. Біографія вийшла з друку наприкінці 1977 р. й видавці вшанували Автора, вручивши йому перші примірники саме в його 86-ті уродини, тобто 11-го січня 1978 р. у Філядельфії.

Автор для проглядности розділив багатогранний біографічний матеріял на шістдесять (60) статтей, що розглядають систематично кожну фазу особистого й родинного життя о. Августина й Ірини з дому Петрик Волошинів та кожну царину багатобічної діяльности Августина Волошина. У цій 210 сторінковій праці читач знайде все, що треба знати про життя і працю А. Волошина у правдивому світлі, від його народження 17-го березня 1874 р. в селі Келечин, на Верховині недалеко Волового (тепер Мізгір'я), аж до його мученицької смерти 11-го липня 1945 р. в Лефортовській тюрмі з рук енкаведистських злочинців у Москві.

Проф. Августин Штефан описує Батька Волошина, як людину і ревного греко-католицького священика; як оборонця староукраїнської мови в Божественній Літургії за часів найгіршої мадяризації Закарпаття і як кооператора для оборони населення від лихви й визиску; описує його як журналіста й видавця власними коштами газети „Наука" за мадярських часів і „Свободи" за чеського панування, а „Нової Свободи" вже у вільній Карпатській Україні. Почавши від скромної спроби написати „Практичну малоруську граматику" в мадярській мові, що появилася в 1907 р., через написання десяток шкільних підручників з математики й фізики в ранніх 1920-их роках для елементарних і середніх шкіл відроджуваної Підкарпатської Руси, о. А. Волошин скінчив свій 42-ий твір книжкового розміру написанням підручників університетського рівня п.н. „Педагогічна дидактика," „Педагогічна методика" та „Педагогічна хрестоматія" вже в Празі, на еміґрації, на пості ректора Українського Вільного Університету.

З книжки проф. А. Штефана читач запізнається із надзвичайно широким діяпазоном зацікавлення і діяльности о. Августина Волошина, який по скінченні теологічних студій спеціялізувався в фізико-математичних науках Будапештянського університету. З покликання священик, за спеціяльністю фізик і математик, А. Волошин всеціло віддається педагогічній діяльності й вихованню народних учителів, через яких доходить він і до найдальше віддалених закутин населення Карпатської України. В ролі культурно-просвітнього діяча, організує по всьому Закарпаттю читальні „Просвіти," для виповнення діяльности яких пише він сам ряд драматичних творів, як „Марійка Верховинка," „Без Бога ані до порога," „Князь Лаборець," „Фабіола," а згодом „Син Срібної Землі — Юрій Довжа." До читалень надсилає „Свободу," як також популярні брошури для практичного вжитку селян, як от „Розговір о векслях" і т.п.

Книжка А. Штефана рівнож інформує читача про мало відому господарську діяльність А. Волошина, зокрема як засновника „Підкарпатського Банку," асекураційного товариства „Бескид," фабрики виробів дзвонів „Акорд" і продукції сірників „Руські сірники," як і про його позицію у проводі карпато-української кооперації. Як співвласник названих акційних спілок, а зокрема власник великих садів і винниць у Севлющі, на Земплинщині, о. Августин Волошин утримував власними коштами сиротинець в Ужгороді, яким опікувалася його ж таки дружина Ірина, а згодом у Хусті, а навіть і в Празі. Поруч видавання тижневика „Свобода" в Ужгороді власними фондами, видавав він власними фінансовими засобами усі свої твори, а їх було 42 книжкового розміру, не враховуючи дрібніших розвідок у різних мовах. Щедро жертвував він на народні цілі, покриваючи також усі кошти своєї багатосторонньої діяльности на народній ниві власними засобами.

Поруч опису Батька Волошина як священика, кооператора, повістяра, поета, драматурга, видавця, журналіста, педагога, науковця, філантропа й опікуна сиріт, господарського діяча й культурно-просвітнього провідника, проф. Августин Штефан глибоко аналізує о. Августина Волошина зокрема як політика, провідника національного відродження карпатських українців і державного мужа. Нав'язуючи до родинного споріднення А. Волошина з національним пробудником карпатських українців з половини XIX-го ст., о. Олександром Духновичем (1803-1862), Автор стверджує, що „понад усе, як А. Волошин так і О. Духнович були щирі й вірні патріоти й беззастережні оборонці карпатських українців" і далі каже, що о. А. Волошин „став народним провідником тієї боротьби, яка веде Карпатську Україну на широкі шляхи свободи у вільній Соборній Українській Державі." Немає найменшого сумніву, що Батько Волошин керував усім будівництвом Карпато-Української Держави в 1938-1939 рр. в дусі всеукраїнсько соборности.

Біографічний матеріял доповнено документами з державного будівництва Карпатської України та списком використаної літератури, що охоплює 117 позицій, не включаючи назв творів самого монс. д-ра Августина Волошина, бо вони подані в тексті книжки. Використана література була публікована в українській, чеській, словацькій, англійській, мадярській, французькій, німецькій та російській мовах.

Біографія Августина Волошина пера його найближчого співробітника і свояка Августина Штефана — це настільки цінний твір, що його вартість годі ще тепер усім належно зрозуміти. Річ у тому, що як праці А. Волошина, так і архіви його пропали мабуть безповоротно. Те, що залишилося для майбутнього, було б далеко неповне без цієї біографії. Час затре в пам'яті чимало фактів, якщо їх не зберегти задокументованими. До речі, немає вже нікого іншого, хто міг би з таким знанням і з такою докладністю описати та схарактеризувати багатогранну постать і багатобічну діяльність А. Волошина, як це зробив проф. Августин Штефан.

Велика цінність цього твору ще і в тому, що опубліковано багато знімок не тільки з життя й діяльности самого А. Волошина, але й багатьох його співробітників і противників у Карпатській Україні. Автор зробив велику прислугу історичній науці й тим, що зафіксував для пам'яті й діяльність багатьох карпато-українських діячів, пам'ять про яких без цього могла б піти в забуття.

Праця „Августин Волошин — Президент Карпатської України," написана проф. Августином Штефаном, повинна бути натільною книгою в кожній українській хаті. Вона не тільки є самоцвітом в історіографії Карпатської України цього сторіччя, але і джерелом, що його можна цитувати з найбільшою достовірністю.

Володимир Барагура

ЗЛАМАНА „СТРІЛА"

(Зі збірки „Калиновий міст")
Подвижникові українського футболу
І. Б. Кобзяреві — присвячую.

(1)

Футбол — улюблений спорт хлопців у моїх гімназійних часах. У нас, учнів яворівської гімназії, почалося з малого. На лекціях руханки проф. Дм. Бурко знайомив нас з основними засадами й правилами кожного м'яча. Але лекцій гімнастики було мало — 2 лекційні години тижнево. На них треба було робити віддихові вправи, загальний прорух, легку атлетику — стрибки вдаль і вгору, мет ратищем і диском, стусан кулею, біги, гімнастичні вправи — на реку, на козлі, на драбинках, на поруччі та спортові гри — кошівку, відбиванку. На футбол залишалося 10-15 хвилин. Здебільша ми уставлялися в коло й „подавали" м'яч один одному, вчилися піднімати його стопою з землі, деколи вправляли на „одні ворота". Але далекі копнення, биття і „гашення свічок", „кивання" противника „ножиці", чи справжня гра у „двоє воріт" з участю всіх 11 гравців по кожній стороні — були неможливі. Бо хоч гімназійний майдан був просторий, то замалий на нормальне футбольне грище.

Тому наш клясний проводир Зердик узяв ініціятиву в свої руки. Ми збиралися на безмежній, вкритій муравою площі під лісом, за мостом св. Івана, при битому шляху Яворів-Судова Вишня. Тут грали ми в м'яча досхочу. Ми приготовили приписове футбольне грище, обвівши його вузеньким неглибоким рівцем. Прозначили білою фарбою лінію, з великим колом посередині, що переділювала грище на дві половини, зазначили полосу на биття „карних" і „вільних" стрілів, обвели „роги". Поставили теж навпроти себе двоє воріт з сіткою.

М'яча пошив нам зі шкури-сирівця місцевий швець. Ми купили ґумову „душу", яку надимали велосипедною помпкою. „Шнурували" м'яча товстим шкуряним шнуровадлом за допомогою великого шила з „вушком" на кінці. М'яч був нашою спільною власністю, придбаною за складені гроші. Доглядав його „капітан" команди.

Як тільки ми відробили (або й ні) домашні завдання, зараз бігли на грище „під лісом." Біг і я, заткнувши в кишеню скибку хліба й яблуко. Одинцем я біг вбрід через річку Скло й навправці пісковими наносами та польовими стежечками. Гуртом бігли ми довшою дорогою через старовинний дерев'яний міст св. Івана — може збудований з яворового дерева? Легше приходилося це хлопцям-„приватникам", які жили вдома або „на станції", тяжче бурсакам, бо мусіли якось вибріхуватися й виправдувати перед опікуном проф. І. Чмолою свою неприсутність поза дозволеними „вихідними" годинами. А він був строгий. У свята, чи під час вакацій ми цілими днями грали в м'яча. Інколи так запалювалися, що гра протягалася до пізнього вечора й ми присвічували собі кишеньковими електричними лямпками...

Біда була з черевиками. Спочатку ми не мали „футболівок" і вживали нормального взуття. Черевики швидко нищилися, зокрема відривалися підошви близько носків, бо часто копун замість у м'яча попадав у землю... Щоб запобігти тому, ми зв'язували мотузком носки черевиків. Це помагало небагато. Батьки часто нарікали: „Якісь тепер шевці несовісні. Дорого правлять, а черевики так швидко розлітаються"...

* * *

Наш запал до футболу і наша майже щоденна присутність на грищі „під лісом" звернули увагу на цей спорт і інших хлопців — чи то учнів різних професійних шкіл — торговельної, музичної, деревного промислу, популярно званої „забавкарською", чи то хлопців не-школярів. Вони спочатку приглядалися нашій грі, а далі стали впрошуватися до участи в ній. Ми їх радо приймали, але вони мусіли вплатити пайку за м'яча й інші витрати. Раз зголосився до нашого гурту хлопець, що пас худобу під лісом. Під вечір він приганяв свою череду близько футбольного грища й приєднувався до гри. Ми назвали його „Миханьо-грубий палець", бо копав м'яча босою ногою. Копнення мав дуже сильне.

На нашу гру звернув увагу й „український жид" Дувидко. Він був яворівцем, скінчив нашу гімназію й студіював право в Львівському університеті. А що правники не мусіли слухати викладів, тільки доїжджали на „семінарі" й іспити, до яких училися вдома з підручників і скриптів професорських викладів, Дувидко багато часу проводив в Яворові. У Львові був членом жидівської футбольної команди „Гасмонея". Він побачив, що між нами є декілька здібних футболістів. Запропонував нам зорганізувати дружину з вибраних грачів до „першої" команди й до „резерви". Зобов'язався бути нашим тренером і суддею на змаганнях з іншими дружинами. Ми прийняли його пропозицію. Назвали нашу команду — „Стріла".

Вона не була офіційно зв'язана з гімназією, бо хоч членами її в більшості були гімназисти, то все таки декілька було й з-поза школи. Учням заборонено було належати до поза-шкільних гуртів чи організацій, але дирекція дивилася на „Стрілу" крізь пальці, бо вона була публічно активною звичайно в весняних і літніх місяцях, коли навчання добігало до кінця і починалися вакації.

Віднісши перемоги над іншими яворівськими дружинами, ми зросли в гординю. Купили нормального м'яча з сірого сирівця з синявим відтінком, придбали „дреси" — жовті сорочинки з голубими облямівками і написом „Стріла" та з подобою м'яча, прошитого стрілою, голубі штанцята і правдиві „футболівки" — черевики з сильної шкури, з металевими плитками в носках і шкуряними ґудзами на підошвах, щоб не сковзатися на траві. Як приємно було вдягнути металеві наголінники, щоб захоронити ногу від перелому, а поверх натягнути жовті „штуци" — грубі високі вовняні панчохи з синіми обвідками! Навіть „Миханьо-грубий палець" мусів на змагання взувати футболівки, хоч тренував босоніж... Казав, що черевики, які дістав від Бога — найкращі... І ніхто в футболівках не вдарив так „шпіцака", як Миханьо грубим пальцем!

(Продовження буде)

ШАНОВНІ ДЕЛЕҐАТИ Й ДЕЛЕҐАТКИ 29 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! КОНВЕНЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, МЕТОЮ ЯКОЇ Є ПРИДБАННЯ 3,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ. ПРОСИМО ВАС ПАМ'ЯТАТИ ПРО „ДЕЛЕҐАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ! ВАШ ГОЛОС БУДЕ ТИМБІЛЬШ ПЕРЕКОНЛИВИЙ, ЧИМ БІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ ВИ ЗОРГАНІЗУЄТЕ ДО КОНВЕНЦІЇ

ВЕЧІР ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ

Ню Йорк, Н. Й. — Заходами Товариства Українських Інженерів Америки — Відділів в Ню Йорку і Філядельфії тут в суботу, 4-го березня ц. р. о год. 6:30 вечором в приміщеннях Українського Інституту Америки 2 Схід 79 вулиця, відбудеться товариський вечір, в програмі якого є короткий реферат на тему „Огрівання і охолоджування помешкань соняшною енергією", що його виголосить інж. арх. І. Заяць. У мистецькій програмі вечора виступлять: інж. Лев Яцкевич, д-р Олександер Білик, інж. Тарас Грицай, інж. Олексій Солтисик. Керівником програми буде інж. Іван Заяць.

25-ий Відділ УНС...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Український Музей СУА в Ню Йорку і на фонд допомоги українським інвалідам при Суспільній Службі ЗУАДК у Філядельфії, разом — 750.00 долярів.

Річні збори 25-го Відділу УНС відкрив, вітаючи два десятки приявних, предсідник Відділу ред. А. Драган і на його пропозицію приявні вшанували виїмково великі і болючі втрати, що їх поніс не тільки цей Відділ, але з ним і вся українська громада та українська культура в останньому чотирирічному періоді часу. Між померлими в тому часі членами цього Відділу є такі широковідомі імена, як світлої пам'яти: ред. Богдан Кравців, проф. д-р Василь Стецюк, ред. д-р Михайло Сосновський, проф. д-р Антін Рудницький, сотник Зенон Стефанів, мгр Іван Володимир Кобзяр, ред. Микола Денисюк, письменник Іван Манило, д-р Ядвига Бачинська, д-р Е. Лебедович, д-р Леонід Романовський, мгр Володимир Боровик, Марія Музика, Маркіян Коць, Захарій Гибей, Микола Черник, Олена Гуменна, Ярослав Гусар, Іван Попович, Флоренц Парницька...

Протокол з попередніх зборів прочитав рекордовий секретар дир. Петро Постолюк. На початку нарад приявних привітав коротко від імени Головного Екзекутивного Комітету УНС головний організатор Степан Гавриш, зокрема згадавши з подякою і признанням подивуґідні організаційні успіхи секретарки Відділу пані Квітки Стецюк, яка є між найпершими щодо цих успіхів в цілому УНСоюзі, здобувши всі найвищі відзначення, до яких п. Гавриш і на цих зборах додав уже шістнадцяту з черги зірку.

Звітуючи за Управу Відділу, пані Квітка Стецюк поінформувала, що протягом минулих чотирьох років Відділ придбав 170 нових членів, і, не зважаючи на великі втрати, всеж таки збільшився на 64 члени і нараховує їх тепер 653. За звітові чотири роки Відділ вплатив до каси УНСоюзу 113,618.52 доляри титулом вкладок від членів, а його власні фонди із 5-центових вкладок членів збільшилися на 623.73 доляри і тепер виносять 3,625.61, після щорічних вплат до УККА і ЗУАДК та виплати принагідних пожертв. З цієї останньої суми у відділовій каси і рішено пожертвувати дальших 750.00 дол. на згадані вже цілі.

Правильність і взірцеве ведення книговодства підтвердили контролели інс. Стефанорич та п. Сидоряк. А. Домарацький запропонував абсолюторію управі, яку схвалено.

Управу Відділу переобрано в дотеперішньому складі: А. Драган — предсідник, Вол. Назаревич — заст. предсідника, пані Квітка Стецюк — фінансовий секретар, пані Ірина Благітка — заступниця фінанс. секретаря, дир. Петро Постолюк — рекордовий секретар, пані Олена Гентіш — референт суспільної опіки. Контрольна комісія: інсп. Богдан Стефанович, Анатолій Домарацький і Ярослав Сидоряк.

Збори закінчив предсідник Відділу подякою за участь і співпрацю.

Обрано конвенційних делеґатів

Пів години після річних зборів 25-го Відділу УНС відбулися його звичайні місячні збори, на яких головною справою був вибір трьох делеґатів на 29-ту Конвенцію УНС та трьох їх заступників. У голосуванні картками на делеґатів були обрані: пані Квітка Стецюк, пані Олена Гентіш і дир. Петро Постолюк, а на їх заступників: ред. Іван Кедрин-Рудницький, ред. Зенон Снилик і ред. Василь Тершаковець. Після вибору делеґатів і їх заступників приявні члени висловлювали ще свої завваги та побажання щодо УНСоюзу та його недалекої вже Конвенції.

КОРОТИЧ, ГНАТЮК ТА ІНШІ

(Закінчення на ст. 2-ій)

Коротич вернувся з Америки, начальство спілки письменників підкреслювало: „поет справився зі своєю відповідальною місією. Коротич приніс велику корсть, установив контакт з крупними діячами еміґрації". А я тут, на еміґрації, довідався про те, що Коротич видавав себе за людину, яка співчуває поглядам еміґрації. І йому вірили...

— Він був такий ласкавий, привітний, культурний, завжди з приємною усмішкою, — задумано промовив Василь.

— Я сам чув, — казав він далі, — як Коротич говорив, мовляв, навіщо вам турбуватися про Україну, вона зараз сильна, як ніколи. Ми, українці, навіть Москву опанували. Там наші хлопці сидять. Підгорний, Гречко, Цвигун, Кириленко... Хіба не смішно?

— Не дуже в КГБ не самі тільки росіяни,—кажу я. Треба показати Коротичам, що ви їх наскрізь бачите, не йимете віри їхній вкрадливій мові.

— Дехто в нас робив це, але робили це грубо, — задумливо каже Василь. — Це треба робити культурно.

— Пам'ятаєте, я виступав у вас у клюбі, — сказав я, — й одна жінка запитала мене. „Колись я дала п'ять долярів на дисидентів у Києві. Ви бачили ті гроші?'' Цього запитання я ніколи не забуду.

— Таких чимало, — кидає Василь. — Дадуть доляра й думають, що там само собою робиться. А там, в Україні, люди за свободу життя віддають.

...Коли Василь пішов додому, я ще продовжував думати під виття віхоли надворі. Пригадався один пан, аматор-бандурист. Він сказав мені: „Раніше я був націоналістом, тепер ні. Хочу, щоб моя дочка поїхала в Київ учитися в консерваторії. Як ви думаєте: їй не пошкодять мої колишні погляди?"

— Ви жартуєте? — відповів я. — Хочете послати свою доньку в Київ, щоб їй там душу скалічили?

— Яка ж у консерваторії політика? — відповів цей панок незадоволено.

— Там зараз скрізь політика. Зокрема в тих піснях, що їх співатиме ваша дочка.

Я думав про свої перші враження на американській землі, враження людини, якій щойно пощастило вирватися з країни-в'язниці на волю. Я думав про те, що Василь довірливо тиснув руку Гнатюкові. Я уявляв собі, як розгнівався б мій львівський знайомий Михайло Горинь: „А цілувати його вони не пробували?..."

Там, в Україні, все просто і ясно, й жадні, хоч і народні, пісні та „проникливі" слова не можуть приховати суть людини. Режимні вислужники, безпринципові кар'єристи видні відразу.;

Але як тільки отакий Гнатюк опиняється в Канаді чи ЗСА, ситуація відразу змінюється, й дехто починає вважати його за „гідного сина українського народу". Починають навіть сперечатися, чи треба вже так ганити той режим, чіплятися до нього. Он же Гнатюк...

Я не розумію, як можна боротися за визволення Мороза, Гориня, Світличного, Стуса й інших та одночасно вітати Гнатюка, Коротича, Братуня, тощо, які намагаються своїми солодкими співами та віршами заглушити стогони людей в Україні. Які кажуть, що в Україні можна співати, бо люди там уже примирилися з режимом...

Справді, в Києві в ресторанах та пивних сидять ті, що примирилися й пристосувалися. А от виїдьте поза межі „столиці", поїдьте на захід України, і ви побачите, чи примирилися люди з режимом. Ні, не примирилися...

У Вільнюсі засудили литовця на розстріл

Ройтер, покликаючись на совєтське пресове агентство ТАСС, інформує, що литовський суд засудив на кару смерти через розстріл литовця Вінтсаса Саусаітіса за його ніби то участь у замордуванні 100.000 осіб в нацистівському таборі смерти біля Вільнюса в часі Другої сітової війни. Свідки ствердили, що Саусаітіс, бувши сторожем згаданого табору, „виявляв особливу жорстокість'' в часі масових розстрілів. Жертвами вбивства були громадяни Франції, Польщі і Совєтського Союзу.

ТАСС у повідомленні не згадує жидів, але інші джерела стверджують, що між жертвами були також жиди. Антанас Чібірас, лісник-пенсіонер, заявив на суді, що Саусаітіс і інші члени охоронної поліції перед розстрілом знущалися над своїми жертвами і копали їх чобітьми та били прикладами крісів.

УЧИТЕЛЬ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нальським вироком мого заслання я повернувся до старого батька в місті Станиславові, де, працюючи, закінчив 9-10 кляси вечірньої школи, а далі, після того, як на протест генерального прокурора СРСР Руденка Р. А. Станиславський обласний суд реабілітував мене, — також англійський відділ Чернівецького університету. Майже 18 років я провчителював у школах Івано-Франківської області, з яких останні 12 років — у середній школі ч. 1 міста Долини. Тут, крім основної посади вчителя англійської мови, впродовж 3 років я був головою методичного об'єднання вчителів іноземних мов трьох сусідніх шкіл, 7 років керував семінаром учителів англійської мови Долинського району. 9 років очолював шкільну організацію Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. 10 років був членом місцевкому профспілки школи, а також за сумісництвом викладав англійську мову в Долинському консульт-пункті Івано-Франківського інституту нафти і газу (1966-1968 рр.), та в Долинському вечірньому нафтовому технікумі (1967-1974 рр.).

Однак, незабаром після проведення працівниками КҐБ обшуку в моїй квартирі 22 лютого 1972 року й особливо після арешту 4 липня 1972 року і подальшого засудження мого брата Павла за статтею 187 1 КК УРСР на 18 місяців ув'язнення, адміністрація моєї Долинської середньої школи ч. 1 почала переслідувати мене. Директор школи Лаврів В. Д. двічі спонукував мене виїжджати з району і задля психологічного тиску „розвантажив" мене від деяких видів педагогічної роботи й від згаданої вище звичайної для радянського вчителя громадської діяльности, щоб таким чином створити навколо мене атмосферу ізоляції та відчуження від життя школи. Шляхом дискримінування, фальшування, шантажування і знущання наді мною гнобитель Лаврів і його спільники позбавили мене цілого ряду елементарних прав, як от: на людську гідність, на вільну працю за фахом, на проживання у вибраному місці, на оборону з боку компетентних органів від переслідування, на самозахист, на виступ із наболілим питанням під час профспілкових зборів, на допомогу від профспілки, на подяку і нагороду за працю, на екскурсії тощо. Все це змусило мене оголосити 2 лютого 1977 року страйк протесту проти нелюдських умов праці, за що в порядку репресії я був 9 лютого 1977 року свавільно і негуманно звільнений з педагогічної роботи. 37 розпачливих скарг моїх до відповідних установ на всіх рівнях не привели до справедливости, а тенденційні відгуки на ці писання ніби стверджували беззаконня Лаврова і моє безправ'я. На додаток до всього цього міліція попередила мене, що я буду притягнутий до відповідальности за т. зв. „дармоїдство", якщо до місяця не пошукаю собі праці. До речі, недавно мені про око запропонували роботу в інших місцях области, знаючи заздалегідь, що я не погоджуся з їх несправедливим підходом до справи. Таким чином, трагічна ситуація, в котрій я опинився, і погрози деяких високопоставлених службовців удруге штучно зробили мене „без вини винуватим" лише за саму мою готовість оборонятися від деспотизму лаврових, приневолили мене зректися радянського громадянства й просити дозволу на виїзд за кордон.

Обґрунтовану заяву про вимушений вихід з громадянства СРСР я надіслав 15 вересня 1977 року до Президії Верховної Ради СРСР, а копії в той же день переслав до Президії Верховної Ради УРСР та особисто заніс до районового відділу внутрішніх справ у м. Долині. Вже двічі — 19.9.1977 року та 4.10.1977 року я звертався до Президії Верховної Ради з проханням дозволити мені виїхати до Англії, але відповіді ще не отримав. Тут варто завважити, що протягом перших 10 років свого життя я був підданим польської держави (1929-1939 рр.), три роки жив під німецькою окупацією (1941-1944 рр.). 10 років знаходився в ув'язненні (1944-1954 рр.), 2 роки перебував на засланні (1954-1956 рр.) і, нарешті, впродовж останніх двох років (1975-1977 рр.) зі мною обходяться, як з неповноправним членом суспільства. Отже, досі на своєму віку благами радянського громадянина я, на жаль, утішався порівнюючи недовго.

Водночас я написав листи до британського посольства у Москві (19.9.1977 року) та до британського уряду в Лондоні (20.9.1977 року) з просьбою допомогти мені емігрувати до Великобританії. Оскільки у правових суспільствах намір виїхати за кордон — не злочин, то я сподіваюся, що і в моєму випадкові пошуків якого-небудь іншого „криміналу" в помству за мою „зухвалість" не буде.

На закінчення ще раз висловлюю основну ідею цього звернення: наполегливо прошу Вас дозволити мені емігрувати з СРСР.

З належною повагою

Стрільців В. С.
Долина, 21 жовтня 1977

Моя адреса: 285600
Українська РСР

Моя адреса:
285600 Українська РСР
Івано-Франківська
область
місто Долина
вул. Ів. Франка, 10, кв. 2
Стрільців
Василь Степанович".

Британському посольству в Москві

Шановні Панове!

Увічливо прошу Вас допомогти мені, колишньому громадянинові Радянського Союзу, виїхати до Англії.

З повагою

Василь Стрільців
учитель англійської мови,
1929 року народження,
одинокий,
особа без громадянства.
19 вересня 1977

В Денвері створено...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

вати негайно оборону окремих людей за допомогою листів членів Комітету та їх приятелів до урядових чинників, як і також перевести відповідну пресову кампанію в місцевій пресі. Протягом місяців лютого і березня Денверський Комітет займеться обороною Богдана Василевича Ребрака, українського політв'язня, який перебував у в'язниці з 1967 до 1970 р. і був повторно заарештований в 1974 р. Відомості про Ребрака одержано від місцевого Відділу АІ і на зборах роздано присутнім короткий життєпис ув'язненого, як також біля 20 адрес для висилки листів. Найкращий ефект мають індивідуальні листи і подробиці у цій акції радо вишлемо всім зацікавленим, в тому також українцям з-поза Денверу та зацікавленим організаціям. Рівночасно вирішено зібрати широку документацію про Євгена Сверстюка та Івана Світличного і акцію в обороні тих двох відомих українському суспільству патріотів розпочати у квітні. У цій справі Комітет провадитиме широку переписку з українськими організаціями та міжнародними чинниками і підготує відповідні матеріяли. Комітет очевидно прилучиться також до акцій оборони й інших політв'язнів та дисидентів і у тому відношенні вирішено нав'язати контакти з іншими українськими групами, як також американськими і міжнародними організаціями.

Питання встановлення відповідних контактів та взагалі обмін інформаціями належить до складних справ і саме в цій ділянці Денверський Комітет хоче поробити деякі заходи для можливого покращання існуючого стану. Як відомо, в українській пресі подаються систематичні інформації про окремі події в Україні, арешти, петиції політв'язнів, тощо. Часто публікуються також пресові повідомлення різних груп, що стежать за подіями в Україні. На превеликий жаль, деякі з тих повідомлень не мають всіх потрібних даних, як наприклад такі елементарні справи — яку конкретну акцію заплановано у висліді даної події, хто і коли займатиметься тим ділом і найважливіше — адреса для потрібного контакту. Таким чином відчувається деяка нескоординованість наших зусиль, брак конкретних інформацій для ефективної акції і т. д. Щоб уникнути зайвого дублювання, Денверський Комітет спробує зібрати в першу чергу адреси всіх організацій чи навіть окремих людей, які цікавляться обороною людських прав. Хочемо також видавати періодично „Інформаційний листок" англійською мовою, який при спільному зусиллі всіх зацікавлених може стати потрібною плятформою длю обміну думок та проведення відповідних акцій. Комітет має надію, що українська громада належно зрозуміє його добрі інтенції і в скорому часі уможливить цей задум зреалізувати. У першому випуску „Інформаційного листка" будуть подані потрібні адреси, коротка характеристика вже проробленої праці наших доволі численних груп та коротка біографія важливіших видань на цю тему.

До речі, створення відповідного пресового бюра, переведення фахової документації та запровадження відповідної біографічної евіденції про окремих в'язнів та дисидентів є справою першорядної ваги. Нам треба уважно і систематично проаналізовувати багаті матеріяли російського самвидаву та поцікавитись подіями у інших країнах Східньої Европи. Все це забере багато часу і вимагатиме поважних фінансових засобів.

Вкінці декілька кінцевих завваг, мабуть про речі самозрозумілі для нашої молоді чи точніше невеликій частині цієї молоді, яка заініціювала і веде акцію в обороні наших в'язнів вже довгі роки. Акція оборони українських в'язнів і дисидентів є „пар екселлянс" політичною акцією. До цієї акції треба належної освіти, слід постійно інформувати американську пресу, нав'язувати потрібні контакти з впливовими кругами американського політичного життя та не замикатись у власному ґетто. Так це робить жидівська група, роблять це й інші організації, які мають багато років досвіду. Нам треба ще багато років повчитись. Найкращий приклад знову ж Денвер. Тут зроблено покищо тільки перші кроки. Українці беруть активну участь у праці місцевого Відділу АІ та при співучасті українців недавно створено Коаліцію біля 30 груп та організацій, які займаються обороною людських прав не тільки в СССР чи країнах Східньої Европи, але і в інших тоталітарних режимах. Нав'язано контакти з місцевими конґресменами, сенаторами, амбасадором Ґольдберґом та деякими урядовими кругами у Вашінгтоні. Все це очевидно, тільки початки. З другого боку знаємо, що подібні реґіональні об'єднання та коаліції існують по всіх більших містах Америки, з малими винятками без участи українців. Подібні комітети чи ґрупи для оборони людських прав існують при більшості професійних груп як, наприклад, правників, істориків, соціологів, математиків і т. д., і їх число з уваги на політичні заяви президента Картера буде тільки зростати. Ці можливості нам треба використати і активно включитись в роботу тих організацій. Денверський Комітет саме запроваджує реєстр цих організацій і радо вишле потрібні інформації всім зацікавленим. Комітет сподіється, що його почин принесе відповідний відгук і може стане поштовхом для створення подібних комітетів і в інших осередках, якщо вони там ще не існують. Існуючі комітети запрошуємо до співпраці і обміну думок. Для нав'язання потрібних контактів писати на адресу: Ms. Xenya Odezynskyj, The Committee for the Defence of Human Rights in Ukraine (CDHRU), Ukrainian Research Foundation, Inc., 6931 South Yosemite St., Englewood, Colo. 80110.

ВІЛЬНЕ СУСПІЛЬСТВО...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

українська громадкість у Канаді та в Америці вже не всилі протиставитися проникáнню совєтських „втичок" і совєтської пропаганди в українські організації, в органи преси й інформації, та в... українські рідини.

Дві поїздки до міст Західньої Канади протягом останніх восьми місяців розкрили мені частину тієї картини: українсько-канадські патріоти у Ванкувері та у Вінніпезі дуже затривожені наступом аґітаторів, культуртреґерів і розвідувальників на українські організації саме в Західній Канаді.

Сила в нас самих.

Самооборонний удар Королівсько-Канадської Кінної Поліції (РСМП) по щупальцях професійних шпигунів напевно зміцнив віру тих затривожених громадян у вигляді перетривання їхньої демократичної держави і системи правління. Однак спочивати на цьому лавровому листку перемоги державної служби безпеки означало б далі жити „у раю придуркуватих". Успішно оборонитися можемо ми тільки самі!

Про національно-політичне здоров'я українського суспільства у будь-якій вільній демократичній державі можуть і мусять подбати самі таки українці. Сьогодні потрібно зміцненої чуйности і національно-особистої стійкости, щоб опертися погрозам і спокусам вужів із марксистсько-ленінського дерева.

На мою думку, Світовий Конгрес повинен взяти на увагу цю тему і окремими постановами скріпити розхитану структуру вільного українського суспільства у світі. Щоб вільна українська громадськість не перетворилася у „фарму трусливих кроликів".

Опера „Катерина" в Торонто

У найближчому часі наше Торонто вітатиме в себе гостей з Америки. З початком березня з далекого сходу Америки, приїздить до нас творчий ансамбль корпорації „Українська Опера".

Корпорація „Українська Опера" створилася восені 1976 року. Це культурно-мистецька, зачартерована неприбуткова громадська установа, члени якої поставили собі за мету ширити українську оперну культуру на американському континенті тоді, як їй ворог не дає розвиватися та нищить її в Україні.

Корпорація „Українська Опера" відновила та продовжує працю „Українського Оперного Ансамблю", створеного в Ню Йорку приблизно 15 років тому. Корпорація „Українська Опера" має у своїх професійних рядах визначних музиків Америки, а підтримує її культурна громада, яка розуміє потріби і конечність такої мистецької одиниці.

Корпорація „Українська Опера", а в тьому понад 80 талановитих людей: солісти, солістки, оперний хор, балет — виступують в Торонто 4-го і 5-го березня. Програма двох вечорів різна. В суботу, 4-го березня, в залі Гамберсайд Колліджіет, при вулицях Квебек і Анет, о год. 7-ій вечора відбудеться фестиваль української опери під назвою „Тисячолітніми шляхами України". Це будуть арії, дуети, квартети, хори, балетні сцени з 13-ох українських опер, в тому і з найновішої, створеної на замовлення корпорації, опери „Ольга Київська", лібретто Леоніда Полтави, музика Ігорія Білогруда. Виконавці виступатимуть в історичних одягах, на тлі змінних декорацій.

У неділю, 5-го березня, побачимо клясичну оперу „Катерина", музика Миколи Аркаса, лібретто написав сам композитор за одноіменною поемою Тараса Шевченка. Опера „Катерина" відбудеться в залі Квін Елізабет театрі на канадській виставовій площі, о годині 4-ій по обіді.

Участь у обох виставах беруть відомі нам мистці: Марта Кокольська - Мусійчук — сопрано, Галина Андреадіс — мецо - сопрано, Лев Рейнарович — баритон, Володимир Карпинич — баритон, Богдан Чаплинський — тенор, Ярослав Ліщинський — дириґент, Михайло Яблонський — режисер, та багато інших професійних мистців.

Обидві вистави є одноразові повторятися не будуть. Любителі мистецтва Торонта, близьких та дальших околиць, повинні набувати квитки вступу якнайскоріше, щоб не розчаруватися, пропустивши нагоду побачити та послухати перший виступ в Торонті Корпорації „Українська Опера". Нумеровані квитки вступу можна набувати в наших книгарнях, або замовляти, телефонуючи на число 536-4262.

Опера „Катерина" відбудеться в тій самій залі, де три роки тому, три вечорі під ряд в переповненій залі ми насолоджувалися торонтонською постановкою „Запорожця за Дунаєм". Цим разом опера „Катерина" буде поставлена в одинокий вечір і мусітиме задовольнити нашу громаду, тих всіх, які люблять оперу, та цікавляться ростом нашої культури на еміграції.

Чекаємо Вас, гості з Ню Йорку, з професійним зацікавленням, подивом до Вашого ентузіязму та посвяти, та радістю, що зможемо щось нового побачити на нашій торонтонській сцені!

Оксана Бризгун-Соколик

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 3-го БЕРЕЗНЯ 1978 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Збори Т-ва „Вільні Козаки" 116 Відд., о год. 6-ій веч. в залі УНДому при Джеремія Аве. На порядку: вибір делегата і заступника на 29-ту Конвенцію УНС. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 7910. Оправдане питання

Що ти заподіяв моєму другові?!
Я нічого не зробив...
...А тільки нехотячи натрапив на цю трагічну сцену... Я старався допомогти!
Це діри від куль в корпусі літака, а не від стріл!... Ви обидва маєте пістолети!... Може власне я повинен спитати вас хто ви є?!